Dohoda o transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve medzi EÚ a USA

TTIP

Transatlantic Trade and Investment Partnership

február 2015

Ako vznikla myšlienka užšieho prepojenia európskeho a amerického trhu?

1995 *New Transatlantic Agenda (NTA) – zaviazala EÚ a USA redukovať prekážky obchodu*

1998 *Nový transatlantický trh – veto Francúzska z dôvodu obavy o audiovizuálny priemysel*

1998 *Akčný plán pre transatlantické partnerstvo (TEP) nepriniesol požadované zlepšenie vzájomného obchodu*

2007 *Vytvorenie Transatlantickej hospodárskej rady Transatlantic Economic Council (TEC)*

2011 *Vytvorenie Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre zamestnanosť a rast High-Level Working Group on Jobs and Growth (HLWG)*

Pracovná skupina na vysokej úrovni pre zamestnanosť a rast – HLWG

Cieľ: analýza možností zlepšenia podmienok na dosiahnutie pracovných príležitostí a zabezpečenie hospodárskeho rastu

Výsledok: HLWG sa zhodla, že najefektívnejšou formou zlepšenia spolupráce bude vytvorenie zóny voľného obchodu (TTIP)

február 2013 – oficiálna správa HLWG potvrdzujúca odporúčanie na otvorenie rokovaní o TTIP

marec 2013 – na základe správy HLWG bol predložený návrh mandátu EÚ na otvorenie rokovaní o TTIP

jún 2013 – ČŠ EÚ schválili mandát poverujúci Európsku komisiu rokovať s USA o TTIP v mene ČŠ EÚ - je publikovaný od októbra 2014

Dôvody na hlbšie prepojenie ekonomík EÚ a USA I.

- **60%** celosvetového objemu priamych zahraničných investícií
- **50%** svetovej produkcie (vyjadrenej v USD)
- **40%** svetového HDP v parite kúpnej sily
- **1/3** celosvetového počtu patentových prihlášok
- **1/3** svetového obchodu s tovarmi a službami
- **16%** svetovej tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárstve
- **takmer 12%** svetovej populácie (800 mil. obyvateľov)

Dôvody na hlbšie prepojenie ekonomík EÚ a USA II.

Jednotlivé kolá rokovaní GATT-WTO

Rok	Miesto	
1947	Ženeva	7 mesiacov
1949	Annecy	5 mesiacov
1951	Torquay	8 mesiacov
1956	Ženeva II	8 mesiacov
1960 - 1961	Dillon round	11 mesiacov
1964 – 1967	Kenedy round	11 mesiacov
1973 – 1979	Tokyo round	**6 rokov**
1986 - 1994	Uruguaj round	**7 rokov**
2001 -	Doha	**13 rokov prebiehajú**

Bilaterálne FTAs EÚ

TTIP

hlavné oblasti rokovaní

A. Prístup na trh

- tovary
- služby
- investície
- verejné obstarávanie

B. Regulačný súlad

- klastre
- techn. prekážky
- Fyto/sanita - SPS
- sektory – automobily, farmaceutiká, medicínske prístroje, strojárstvo, textil, chemikálie, kozmetika, ICT

C. Pravidlá

- energetika a nerastné suroviny
- hosp. súťaž
- udržateľný rozvoj
- pravidlá pôvodu
- práva duševného vlastníctva
- riešenie sporov
- ISDS

Odhadovaný dopad TTIP

Centre for Economic Policy Research (CEPR)

- ✓ + 119 mld. EUR - nárast príjmov EÚ
- ✓ +0,48% - rast HDP EÚ
- ✓ +0,39% - rast HDP USA
- ✓ nárast exportu EÚ do USA o 28%
- ✓ rast celkového exportu EÚ o 6% a celkového exportu USA o 8%
- ✓ automobilový sektor - rast exportu EÚ do USA o 149%
- ✓ obrovský potenciál regulačného aspektu
- ✓ nárast obchodu so službami

Príležitosti TTIP I.

- ***zlepšenie prístupu na trh*** ***– eliminácia colných sadzieb***
  - ***USA uplatňujú vysoké clá napr. na mäso 26%, nápoje 15%, mliečne výrobky až do 93%, tabak 350%***

- ***regulačná oblasť*** ***– najviac profitujúce sektory (CEPR):***
  - ***motorové vozidlá – rast celkových exportov o 40%***
  - ***výrobky kovospracujúceho priemyslu – o 12%***
  - ***spracované agrovýrobky – o 9%***

- ***prínos pre malé a stredné podniky***

Príležitosti TTIP

II.

- *zabezpečenie exkluzívnej* ***ochrany zemepisných označení EÚ (GIs)****, ktoré sú komerčne významné pre EÚ (vinohradnícka oblasť TOKAJ)*
- ***sektor energetiky*** *– samostatná kapitola o energiách a surovinách*
- ***lepší prístup na trh v obchode so*** ***službami a vo verejnom obstarávaní*** *(aj na úrovni federálnych štátov) – Buy American*
- ***investície vrátane ISDS*** *– prebieha vyhodnocovanie výsledkov verejných konzultácií (apríl 2015)*

Mýty vo vzťahu k TTIP

- **sektor poľnohospodárstva** – *zachovanie sanitárnych, fytosanitárnych a hygienických štandardov a úrovne ochrany spotrebiteľa,*

legislatíva EÚ (napr. pri SPS, či GMOs) sa MENIŤ NEBUDE!

- **služby** – *finančné a dopravné služby, služby verejného záujmu (napr. zdravotníctvo, či školstvo) sú z rokovaní VYLÚČENÉ !*

- **ISDS** – *mechanizmus riešenia sporov investor vs. štát, ISDS neovplyvňuje suverenitu SR*

- **pracovné a environmentálne štandardy**

tzv. „sociálny dumping“

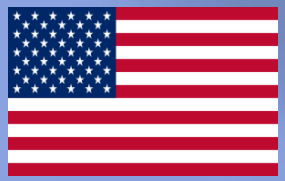

Možné riziká pre SR

- ***zvýšený export USA na naše tradičné trhy*** ***zvýšenie konkurenčného tlaku***
- ***vyššia konkurencia v niektorých sektoroch***
- ***silná obchodná väzba SR na Nemecko*** ***potrebné udržať a posilniť dodávateľské väzby medzi slovenskými spoločnosťami a nemeckými výrobcami***
- ***nižšie ceny energií v USA – tlak na energeticky náročnú výrobu v SR (napr. chemický sektor)***

Príprava slovenských stanovísk

Výbor Rady EÚ
pre obchodnú politiku - TPC
(Trade Policy Committee)

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA
Sekcia zahraničnoobchodnej politiky a EZ
Odbor zahraničnoobchodnej politiky

ministerstvá

ostatné ÚOŠS, napr. ÚNMS SR, ÚVO SR, ÚPV SR

výrobné a podnikateľské zväzy, asociácie

Európska komisia a jej komunikačná stratégia I.

Stránka DG Trade zameraná na TTIP:
http: ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/

Twitter @EU_TTIP_team

Konzultácie s Európskym parlamentom – Výbor INTA

Poradná skupina ADVISORY GROUP – 16 členov z rôznych oblastí

Verejné konzultácie – naposledy k problematike ISDS

Pravidelné stretnutia EK s NGOs, občianskou spoločnosťou a ostatnými „stakeholders“ v rámci každého kola

Európska komisia a jej komunikačná stratégia II.

Nové opatrenia Komisie na zvýšenie transparentnosti:

- **publikovať negociačné dokumenty EÚ**
- **poskytnúť prístup k textom TTIP všetkým poslancom EP, sprístupniť „reading room“ v Bruseli pre tých poslancov EP, ktorí nemajú prístup k dokumentom v režime vyhradené (restreint)**
- **distribuovať viac negociačných dokumentov v otvorenom režime, nie v režime vyhradené, čím sa stanú ľahšie dostupné pre poslancov EP**
- **zverejňovať a pravidelne aktualizovať zoznam dokumentov TTIP, ktoré boli poskytnuté EP a Rade EÚ**

TRANSPARENTNOSŤ
Negociačný mandát k TTIP

- Úvodné verejné konzultácie a dopadové štúdie
- Príprava návrhu negociačného mandátu (rokovacie smernice)
- Prerokovanie mandátu vo Výbore pre obchodnú politiku Rady EÚ (TPC)
- Schválenie negociačného mandátu
- Zverejnenie kompletného textu negociačného mandátu na stránke DG Trade a MH SR

TRANSPARENTNOSŤ
Komunikácia na Slovensku - I.

Doterajšie aktivity

- **Stránka EK** ***http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/***
- **Stránka MH SR** ***http://www.mhsr.sk/bilateralna-a-regionalna-spolupraca---dohody-s-tretimi-krajinami***
- **PAS – okrúhle stoly** ***(september 2013 – jún 2014) organizované v súčinnosti s MH SR*** **http://www.ttip-slovakia.sk/**

Informácie pre Radu vlády na podporu exportu a investícií

Spolupráca s NR SR

Konferencia k TTIP a CETA – 9. október 2014

Informačné brožúry k TTIP – stránka MH SR
http://www.mhsr.sk/informacne-brozury-k-ttip/144655s

TRANSPARENTNOSŤ
Komunikácia na Slovensku - II.

Aktivity MH SR – komunikácia s laickou a odbornou verejnosťou

- **web – poskytovanie aktuálnych informácií o TTIP na webe MH SR**
- **médiá - spolupráca so zástupcami slovenských médií, vrátane vydania série článkov súvisiacich s dohodou TTIP,**
- **poslanci - pravidelná komunikácia s poslancami NR SR a zástupcami SR v Európskom parlamente**
- **spolupráca s SOPK a regionálnymi komorami – semináre o TTIP**
- **stretnutia so zástupcami akademickej pôdy, vystúpenia na pôde univerzít**

Ďakujeme za pozornosť

Štefan Rozkopál – stály zástupca SR vo Výbore pre obchodnú politiku EÚ (TPC) GR sekcie ZOPaEZ MH SR
rozkopal@mhsr.sk

Stanislav Kubinec – riaditeľ odboru ZOP
kubinec@mhsr.sk

Petronela Struhárová – odbor zahraničnoobchodnej politiky
struharova@mhsr.sk

Radovan Varga – odbor zahraničnoobchodnej politiky
varga@mhsr.sk

Michal Antal – odbor zahraničnoobchodnej politiky
antal@mhsr.sk

TTIP@mhsr.sk